

ordlyd ikke omfattede videregivelse af offentlige oplysninger, f.eks. offentliggørelse, er bestemmelsen siden da forstået sådan.

Bestemmelsens tilblivelseshistorie synes således at vise, at der ikke er foretaget nogen nærmere analyse af behovet for denne betydelige udvidelse af området for meddelelshæleri.

Tavshedspligtsudvalgets betænkning nr. 998/1984 går ikke nærmere ind på spørgsmålet bortset fra en enkelt mindretalsudtalelse, s. 173 ff., der foreslår bestemmelsen om meddelelshæleri ophævet, i hvert fald for så vidt angår andre forhold end privatlivet tilhørende oplysninger. Udvalgets forslag svarer til den nu gennemførte bestemmelse i § 152 d.

Ved det den 2. oktober 1985 fremsatte lovforslag om ændring af straffeloven. (Tavshedspligt), se Folketingstidende 1985-86, forhandlingerne sp. 64, 472, 3347 og 3983 samt tillæg A sp. 253, tillæg B sp. 99 og 229 og tillæg C sp. 93, ændredes § 152, stk. 5, til også formelt at omfatte videregivelse. Bestemmelsen fremkom som en sammenlægning af den hidtil gældende § 152, stk. 5, jf. ovenfor, og § 264 c. Af bemærkningerne og Straffelovrådets kommentarer fremgik, at der ikke var tilsigtet nogen realitetsændring med den anførte tilføjelse. Denne sammenlægning var en naturlig følge af de forudsatte tavshedspligtsbestemmelser i det samtidig fremsatte forslag om en forvaltningslov, men heller ikke i den sammenhæng synes der at foreligge en mere grundlæggende problematisering af spørgsmålet.

Behovet for at opretholde en bestemmelse, der kriminaliserer meddelelshæleri både med hensyn til private oplysninger og oplysninger om andre forhold, der er kommet til offentlighedens eller udenforståendes kundskab gennem brud på tavshedspligten, beror på en afvejning af en række hensyn.

Forslagsstillerne finder, at hensynet til privatlivets fred samt til beskyttelse af følsomme personoplysninger taler afgørende for at opretholde et straffeværn mod videregivelse af sådanne oplysninger. En nærmere præcisering af, hvad der skal forstås ved private personlige oplysninger, fremgår af bemærkningerne nedenfor til lovforslagets enkelte bestemmelser. En sådan beskyttelse vil ligge i forlængelse af hensigten med forvaltningslovens § 28, stk. 1.

Er der derimod tale om andre private oplysninger, herunder oplysninger om privates skatteforhold eller forhold vedrørende virksomheders produktionsplaner m.v., synes beskyttelsesbehovet ikke at kunne bære ud over strafbarheden for det tilgrundliggende tavshedsbrud. At tavshedspligten i disse forhold heller ikke har samme stramme karakter, viser det forhold, at sådanne oplysninger også i videre omfang kan videregives til andre myndigheder. Dette kan na-

turligvis diskuteres, men afgørende i så henseende må være hensynet til pressefriheden og den offentlige interesse, der hyppigt kan være forbundet med virksomheders eller private enkeltpersoners økonomiske dispositioner, hvis virkninger stort set altid har konsekvenser for mange mennesker. En meddelelshæleribestemmelse kan desuden opfattes som en beskyttelse af virksomheders og privates mere eller mindre lovlige transaktioner.

Hensynet til pressefriheden synes imidlertid at slå helt afgørende igennem, når der er tale om hensynet til offentlige interesser, der fører til tavshedspligtsbrud. Meddelelshæleri i sådanne tavshedspligtsbrud har flere betænelige virkninger. Dels pålægges navnlig journalister at tage stilling til, hvorvidt eksempelvis anonymt fremsendte oplysninger i den givne situation er tavshedsbelagte, dels fremtræder kriminaliseringen af videregivelsen som en ubegrundet ekstra sikring mod selve det tilgrundliggende tavshedspligtsbrud, der jo faktisk har fundet sted som en forudsætning for »hælerens« videregivelse.

Ifølge tavshedspligtsudvalgets betænkning, bilag 10, s. 434, har den dagældende bestemmelse i straffelovens § 152, stk. 5, været bragt i anvendelse i 3 sager i henholdsvis 1976, 1977 og 1978.

Alle tre afgørelser straffer henholdsvis redaktører og journalister, der offentliggjorde fortrolige oplysninger. I den ene sag drejede det sig om visse skatteoplysninger, og de to andre sager angik en aftale mellem en kommunalbestyrelse og en privat virksomhed om et kommunalt grundsalg m.v. Endelig fremkom i sommeren 1986 i et formiddagsblad oplysninger om en udlandsdanskers skatteforhold, og en journalist blev sigtet i sagen, men sigtelsen blev senere frafaldet. I sagen forelå der umiddelbart kun en krænkelse af private interesser, offentliggørelsen af skatteoplysninger, men ikke desto mindre blev sigtelsen rejst udelukkende på foranledning af det offentlige, uagtet overtrædelser af meddelelshæleribestemmelsen i straffelovens § 264 c var undergivet privat påtale eller betinget offentlig påtale, jf. § 275.

Det synes således, som om bestemmelsen i den dagældende § 152, stk. 5, (§ 152 d) i en vis udstrækning er ved at finde et anvendelsesområde, der ikke har været tilsigtet. Dertil kommer, at videregivelse i dagspressen gør efterforskning og opklaring af denne lovovertrædelse til en forholdsvis ukompliceret opgave. Dermed henledes opmærksomheden først og fremmest på pressens brug af tavshedsbelagte oplysninger, mens enkeltpersoners mere skjulte udnyttelse er betydeligt vanskeligere at konstatere og opklare. Endelig lægger kriminaliseringen af videregivelsen op til betæneligheder i forhold til den journalistiske kildebeskyttelse, idet det som anført er ukompliceret